

Beslut

efter regelbunden kvalitetsgranskning av
Djurgårdsskolans grundskola i Eskilstuna
kommun

Inledning

Skolinspektionen har med stöd i 26 kap. 19–20 §§ skollagen (2010:800) genomfört en kvalitetsgranskning av Djurgårdsskolans grundskola i Eskilstuna kommun avseende verksamhetens kvalitet i förhållande till mål och andra riktlinjer. En kvalitetsgranskning ska belysa hur väl skolorna klarar sitt uppdrag att ge varje elev förutsättningar att nå de nationella målen. Målen och riktlinjerna framgår framför allt av den läroplan och de kursplaner eller motsvarande styrdokument som gäller för utbildningen.

Läsanvisning

Skolinspektionen bedömer skolans arbete inom fem områden. På varje område bedöms om skolan uppfyller framtagna kvalitetskriterier i hög utsträckning, i flera delar eller i låg utsträckning. Om en skola bedöms uppfylla kvalitetskriterierna i låg utsträckning eller i flera delar anger Skolinspektionen inom vilka områden ett utvecklingsarbete i första hand behöver inledas. En skriftlig redovisning av åtgärder begärs också av huvudmannen. Om en skola bedöms uppfylla kriterierna i hög utsträckning begär inte Skolinspektionen motsvarande redovisning men kan lämna framåtsyftande kommentarer.

Beslut:

Skolinspektionen bedömer att framtagna kvalitetskriterier hos Djurgårdsskolans grundskola i Eskilstuna kommun uppfylls i följande utsträckning:

Rektors ledarskap

Rektorn leder och styr i hög utsträckning skolans utveckling och skapar en ändamålsenlig organisation.

Undervisning

Undervisningen främjar i hög utsträckning elevernas möjligheter att utvecklas så långt som möjligt.

Social delaktighet, aktivt deltagande och trygghet

Skolan arbetar i hög utsträckning för att eleverna ska delta i samhällslivet och uppleva trygghet.

Bedömning och betyg

Skolan bedriver i hög utsträckning ett kontinuerligt bedömningsarbete i syfte att stärka elevernas kunskapsutveckling och höja lärarnas bedömarkompetens.

Huvudmannens styrning och stöd

Huvudmannen stödjer i hög utsträckning skolenhetens arbete med att ge eleverna en god och likvärdig utbildning.

Skolinspektionens bedömningar

Nedan redovisas Skolinspektionens bedömningar för respektive område.

Rektors ledarskap

Författningsstöd

Utbildningens utformning och syfte: 1 kap. 4, 5, 9–10 §§ skollagen (2010:800).

Rektors pedagogiska ansvar och ansvar för inre organisation och för personalen: 2 kap. 9–10 och 34 §§ skollagen.

Systematiskt kvalitetsarbete enhetsnivå: 4 kap. 4–7 §§ skollagen.

Rektorns ansvar för att tillhandahålla flexibel, tidsenlig och tillgänglig utbildning: 11 kap. 2–3, 5, 8, 13 § skollagen.

Läroplan för grundskolan (Lgrs11), 1 Skolans värdegrund och uppdrag, 2 Övergripande mål och riktlinjer, 2.1 Normer och värden, 2.2 Kunskaper, 2.3 Elevernas ansvar och inflytande, 2.4 Skola och hem, 2.6 Skolan och omvärlden och 2.8 Rektorns ansvar.

Skolinspektionen bedömer följande: Rektorn leder och styr i hög utsträckning skolans utveckling och skapar en ändamålsenlig organisation.

Den sammanfattande motiveringen till Skolinspektionens bedömning är att rektorn följer upp och analyserar utbildningens genomförande, förutsättningar och elevernas kunskapsutveckling. Utifrån uppföljningen bedömer rektorn undervisningens kvalitet och beslutar om resursfördelning och förbättringsåtgärder för att möta de behov som finns vid enheten. Rektorn leder och organiserar också det pedagogiska arbetet med ett tydligt fokus på att skapa en tillgänglig lärmiljö och möjlighet till flexibilitet samt på att personalen har den kunskap och får det stöd som behövs.

Uppföljning, analys och förbättringsåtgärder

Rektorn följer upp och analyserar utbildningens genomförande och förutsättningar utifrån ett brett underlag och vidtar förbättringsåtgärder vid behov. Av inkomna dokument och intervjuer framgår att det finns en tydlig struktur för uppföljning av verksamheten. Genom lärarnas fortlöpande uppföljning och dokumentation av elevernas kunskapsutveckling och de konferenser som hålls fyra gånger per år har rektorn och lärarna en god bild av elevernas kunskapsutveckling. Vid analys av elevernas kunskapsutveckling används en färgkod för att visa hur eleverna ligger till i respektive ämne i förhållande till kunskapskraven samt för att se eventuella tendenser eller samband. Rektorn berättar vid intervjun att analysen visat på goda resultat i de naturorienterande ämnena vilket förklaras med att lärarna i stor utsträckning arbetar med muntlig kommunikation i ämnena.

Rektorn har god kunskap om utbildningens genomförande och förutsättningar och sätter detta i relation till resultaten i sin analys. Genom sin närvaro i verksamheten och deltagande i olika möten så som arbetslagsmöten och lärarkonferenser får rektorn god inblick i verksamheten. Inom ramen för det systematiska kvalitetsarbetet analyserar lärarna verksamheten och rektorn beskriver också medarbetarsamtalen som en källa till kunskap om verksamheten. Rektorn får genom lärarnas analyser kännedom om hur det fungerar i de olika elevgrupperna utifrån sociala perspektiv och genom den uppföljning av trygghet som görs på skolan får rektorn också information om elevernas upplevelse av tryggheten. Utifrån detta underlag analyserar rektorn kvaliteten i verksamheten. Rektorn skriver en verksamhetsplan och en uppföljning av densamma. Av uppföljning av verksamhetsplanen för läsåret 2021-2022 som Skolinspektionen tagit del av framgår att verksamheten analyseras och orsakssamband beskrivs och utifrån detta underlag beslutas om utvecklingsåtgärder. I analysen framgår exempelvis att kunskapsresultaten ökat i de ämnen där lärarna utgått från elevernas intressen och där muntlig kommunikation använts i högre grad. Analysen visar också att det finns koppling mellan lägre resultat i svenska och hög frånvaro. I högstadiet visar resultaten på en skillnad i resultat mellan flickor och pojkar, något som delvis förklaras av att pojkarna har högre frånvaro än flickorna. Av intervjuer och inkomna dokument framgår att skolan utifrån ovan beskrivna analyser fortsatt ska arbeta med att utveckla arbetet med att ge tidigt stöd till elever med konstaterad språkstörning, att personalen ska få fortsatt utbildning kring tecken som stöd och att lärarna ska fortsätta arbetet med att stärka elevernas förmåga att kommunicera muntligt.

Ledning och organisation

Rektorn leder och organiserar det pedagogiska arbetet med ett tydligt fokus på en tillgänglig och flexibel lärmiljö. Av intervjuer och inkomna dokument framgår att det finns en tydlig struktur och ansvarsfördelning genom den organisation rektorn skapat. I varje klass arbetar en lärare, en ytterligare pedagog som antingen är fritidspedagog eller förskollärare, och en elevassistent. Dessa utgör tillsammans det "lilla arbetslaget". De har möten varje vecka och läraren fungerar som arbetslagsledare. Intervjuer med lärare, pedagoger och elevassistenter ger en samstämmig bild av ett välutvecklat samarbete i det lilla arbetslaget. Lärarna ansvarar för och planerar förvisso undervisningen men samarbetet i arbetslaget beskrivs som nära där allas kunskap tas tillvara. Rektorn träffar arbetslagsledarna i en ledningsgrupp, rektorn leder också möten för all personal och det finns en gemensam utvecklingsgrupp för de två grundsärskolor som rektorn ansvarar för där arbetslagsledarna, rektorn, förstelärarna, specialpedagogen, kuratorn och en lärarrepresentant ingår. Utvecklingsgruppen möts en gång i månaden för att diskutera skolans utvecklingsarbete. Det finns också en tydlig organisation för elevhälsan och en struktur för det sätt som lärarna får stöd från de olika professionerna i denna. Elevhälsan har möte en gång i veckan då lärarna kan lyfta elevärenden för att diskutera anpassningar och stöd. Av inskickat material och intervjuer framgår förvisso att lärarna tidigare inte nyttjat elevhälsans kompetenser i så stor utsträckning. Rektorn beskriver att hen därför vidtagit åtgärder och att möten med elevhälsan nu sker varje vecka istället för som tidigare varannan vecka

och att det även finns möjlighet att delta vid mötena digitalt. Av intervju med representanter för elevhälsan framgår att samtliga lärare har specialpedagogisk utbildning och vissa av lärarna även med inriktning mot utvecklingsstörning.

Organisationen och tillgången till ändamålsenliga lokaler och hjälpmedel bidrar på flera sätt till en tillgänglig lärmiljö. Av inskickat material, intervjuer och observationer framgår att de lokaler i vilka grundsärskolan finns är väl anpassade till verksamhetens krav både utifrån ett fysiskt och pedagogiskt perspektiv. Exempelvis är tillgången till digitala hjälpmedel såsom interaktiva tavlor och lärplattor god. För att underlätta kommunikationen använder personalen tecken som stöd samt olika tekniska hjälpmedel med bilder och symboler. Vidare beskrivs hur olika material används för att tydliggöra undervisningen så som exempelvis kulramar. Även skärmar och olika rum används för att skapa studiero för enskilda elever och lärarna tar hänsyn till sociala perspektiv vid exempelvis gruppindelning.

Det finns en organisation för att uppmärksamma och möjliggöra för flexibilitet i utbildningen. Av intervjuer med lärare, rektorn och huvudmannen framgår exempelvis att det i årskurserna 3, 5 och 8 görs en kartläggning för att kontrollera att elevernas placering vid grundsärskolan är korrekt. Det kan vid dessa kartläggningar, vid möten med elevhälsan eller vid uppföljningen av elevers kunskapsutveckling även konstateras att det kan vara aktuellt för en elev att läsa en kombination av grundsärskolans ämnen och ämnesområden eller ämnen enligt grundskolans kursplaner. Vid tiden för granskningen är det ingen elev vid Djurgårdsskolans grundsärskola som läser med denna flexibilitet i sin utbildning men rektorn berättar att detta är fullt möjligt och att det vid den andra grundsärskoleenheten som rektorn ansvarar för finns elever som gör det.

Rektorn skapar goda förutsättningar för att undervisande lärare och övrig personal får det stöd och den kompetensutveckling som behövs. Av intervjuer och inskickat material framgår att det finns en tydlig organisation för fortbildning där utvecklingsgruppen har ett uttalat ansvar att kartlägga behov och planera för gemensam fortbildning för personal vid de två grundsärskoleenheterna som rektorn ansvarar för. Även vid möten mellan områdeschefen och rektorerna är fortbildning av personal något som diskuteras. Som exempel på kompetenshöjande insatser beskrivs vid intervjuer en fortbildning i Tecken som alternativ och kompletterande kommunikation (TAKK) samt en fortbildning för personalen kring neuropsykiatriska funktionshinder som elevhälsans specialpedagog håller i. Det finns också en struktur kring att introducera ny personal som specialpedagogen håller i.

Undervisning

Författningsstöd

Utbildningens syfte: 1 kap. 4 § skollagen.

Elevers utveckling mot målen: 3 kap. 2 § skollagen.

Grundsärskolans utformning och syfte: 11 kap. 2, 6 och 11 §§ skollagen.

Strukturerad undervisning: 5 kap. 2 § skolförordningen (2011:185).

Lgrs11, 1 Skolans värdegrund och uppdrag, 2 Övergripande mål och riktlinjer, 2.1 Normer och värden, 2.2 Kunskaper, 2.3 Elevernas ansvar och inflytande, 2.8 Rektorns ansvar och 3. Kursplaner.

Skolinspektionen bedömer följande: Undervisningen främjar i hög utsträckning elevernas möjligheter att utvecklas så långt som möjligt.

Den sammanfattande motiveringen till Skolinspektionens bedömning är att undervisningen präglas av en variation av arbetsformer och att den på ett tydligt sätt anpassas utifrån elevernas olika förutsättningar och behov. Vidare genomförs undervisningen utifrån en tydlig och genomtänkt struktur och det finns gemensamma arbetssätt för att skapa struktur i undervisningen.

Variation och stimulans i undervisningen

Undervisningen vid skolenheten präglas av en variation av arbetsformer och anpassas utifrån elevernas olika förutsättningar och behov. Av intervjuer med lärare och elevassistenter framgår att det finns en samsyn kring vikten av att variera undervisningen och kring hur olika metoder och arbetssätt bidrar till att eleverna bibehåller sitt engagemang och utmanas på en lämplig nivå. Som exempel berättar en lärare hur de i arbetet med bokstäver både läser och skriver bokstäverna men också formar dem rent laborativt och spelar olika spel som utgår ifrån bokstäverna. Ett annat exempel som pedagogerna och elevassistenterna beskriver är att de i arbetet med politik gjort om klassrummet till en vallokal och pratat om vad det innebär att rösta. Rektorn berättar också hur de arbetar med att anpassa uppgifter utifrån elevers intresse vilket får en positiv effekt på elevernas motivation och engagemang. Av elevintervjun framgår också att elever fått vara med och påverka arbetssätten och till exempel blivit mer motiverade av matematik genom att arbeta mer tillsammans. Vidare beskriver lärarna att de anpassar elevernas uppgifter utifrån hur långt eleverna kommit i sin kunskapsutveckling. Som exempel på detta beskrivs att elever kan arbeta löpande i en arbetsbok eller få arbeta med ett lösblad i taget. Observationer visar att mängden stöd som ges till elever varierar och anpassas utifrån elevernas behov. Vissa elever arbetar självständigt utifrån en skriven instruktion på tavlan och andra elever lotsas fram av en pedagog eller elevassistent. Vid intervjuer beskrivs också att tekniska hjälpmedel används, exempelvis fysiska anpassningar i textilslöjdsalen, olika former av stöd för tidsuppfattning samt framförallt olika former av bildstöd och stöd i form av att få text uppläst.

Undervisningens struktur

Undervisningen är strukturerad och utgår från gemensamma rutiner som bidrar till ett logiskt flöde och tydlighet i undervisningen. Av intervjuer med lärarna framgår att det finns ett gemensamt förhållningssätt kring hur arbetet med att skapa struktur och tydlighet för eleverna ska gå till. Lärarna berättar att de redan i de lägre årskurserna skolar in eleverna i de strukturer och rutiner som sedan används

genom alla årskurser. Arbetet går ut på att skapa kända mönster och rutiner för såväl varje lektion som för skoldagen och veckan. Med justeringar utifrån elevgruppernas förutsättningar inleds och avslutas skoldagarna på samma sätt. Av observationer och intervjuer framgår att lärarna i vissa elevgrupper möter eleverna utanför klassrummet och hälsar dem välkomna medan de i andra klasser låter eleverna gå in i klassrummet varefter de anländer till skolan. Metoderna anpassas också utifrån olika individers förutsättningar och behov, exempelvis genom att elever kan gå in i klassrummet före övriga elever eller inleda dagen i ett intilliggande rum. Även uppgifter och arbetsmoment följer för eleverna kända mönster genom att läraren först har en genomgång och sedan presenterar en uppgift som läraren eller någon i annan i personalen sedan visar hur den kan genomföras. Därefter arbetar eleverna med uppgiften på olika sätt utifrån individuella förutsättningar. En viktig del i arbetet med att skapa struktur och tydlighet i undervisningen beskrivs vid intervjuer handla om olika former av bildstöd. Bildstöd används i olika omfattning utifrån behov och bidrar inte bara till att skapa förståelse för sådant som veckodag, väder och schema utan även för olika uppgifter och ämnesinnehåll. Vid intervjun med representanter för elevhälsan beskriver specialpedagogen att hen hjälper lärarna med att ta fram anpassade bildstöd utifrån elevernas behov. Av observationer framgår flera exempel på hur lärarna aktivt använder skrivna instruktioner och bildstöd för att tydliggöra syfte och mål med olika arbetsuppgifter. Lärarna beskriver att de har ansvaret för att undervisningen utgår från läroplanen men att de diskuterar och arbetar tillsammans kring detta i det lilla arbetslaget. Enligt lärarna finns det dock utmaningar kring att tydliggöra syftet med undervisningen för eleverna. De anpassar detta utifrån elevernas ålder och fokuserar främst på att tydliggöra för eleverna hur de utvecklas. Detta gör de bland annat genom att spara sådant som elever gjort tidigare för att kunna gå tillbaka och visa på skillnader och tydliggöra elevers kunskapsutveckling.

Social delaktighet, aktivt deltagande och trygghet

Författningsstöd

Utbildningens utformning och syfte samt hänsyn till barnets bästa: 1 kap. 4–5 och 10 §§ skollagen.

Elevers utveckling mot målen: 3 kap. 2 § skollagen.

Trygghet och målinriktat arbete mot kränkande behandling: 5 kap. 3 §, 6 kap. 6–8 §§ skollagen.

Grundsärskolans syfte: 11 kap. 2 § skollagen.

Lgrs11, 1 Skolans värdegrund och uppdrag, 2 Övergripande mål och riktlinjer, 2.1 Normer och värden, 2.3 Ansvar och inflytande, 2.6 Skolan och omvärlden, 2.8 Rektorns ansvar.

Skolinspektionen bedömer följande: Skolan arbetar i hög utsträckning för att eleverna ska delta i samhällslivet och uppleva trygghet.

Den sammanfattande motiveringen till Skolinspektionens bedömning är att det finns ett fortlöpande arbete för att skapa trygghet för eleverna som bygger på undersökningar och analys av utvecklingsbehov. Det finns en beredskap för att hantera uppkomna situationer samtidigt som det pågår ett mer långsiktigt främjande och förebyggande arbete. Skolan arbetar också för att ge elever förutsättningar till ett aktivt deltagande i samhällslivet. Exempelvis genom kontinuerliga besök i närsamhället.

Arbete för trygg miljö och trygghet i sociala sammanhang

Granskningen visar att det pågår ett kontinuerligt arbete med att skapa en trygg miljö för eleverna. Av intervjuer och inskickat material framgår att det finns ett systematiskt arbete med att följa upp tryggheten som utgår från ett årshjul. Uppföljningen sker exempelvis genom enkäter till elever och vårdnadshavare men också genom att elevernas synpunkter samlas in vid elevråd eller på andra sätt i vardagen. I den årliga analysen av verksamheten som personalen gör inom ramen för det systematiska kvalitetsarbetet ingår också att analysera och bedöma verksamheten utifrån trygghet. Av inkomna dokument framgår att eleverna i Djurgårdsskolans grundsärskola som svarat på kommunens trygghetsenkät bedömer den upplevda tryggheten högt, 2,86 på en tregradig skala.

Utifrån den uppföljning och analys som genomförs arbetar skolan med olika främjande och förebyggande insatser. Av intervjuer med lärarna, pedagogerna och elevassistenterna framgår också en samstämmig bild gällande vikten av en fortlöpande kontakt med vårdnadshavarna och en lyhördhet för deras synpunkter och kunskap om sina barns reaktioner och upplevelser. Utifrån detta och de signaler personalen får i den dagliga verksamheten vidtar skolan åtgärder för att bibehålla tryggheten och hantera eventuella missförstånd och incidenter. Eleverna berättar vid intervjun att det finns ordningsregler och att personalen uppmärksammar om någon är ledsen eller ensam.

Utifrån ett årshjul genomförs också olika planerade aktiviteter i främjande och förebyggande syfte. Elevhälsans representanter berättar vid intervjun att det till exempel handlar om olika trygghetsskapande aktiviteter i början av höstterminen för att elever och personal ska lära känna varandra. Det genomförs också aktiviteter fortlöpande i vardagen i syfte att förebygga otrygghet och främja trygghet. Exempelvis anordnas styrda rastaktiviteter men också dagliga insatser så som att personalen äter lunch tillsammans med eleverna. Eleverna får också möjlighet att arbeta tillsammans i olika konstellationer för att skapa trygghet och förutsättningar för social gemenskap utanför den egna gruppen. Utöver att äta lunch i den matsal som är gemensam för Djurgårdsskolans grund- och grundsärskola berättar lärarna att det finns elever som också går till det gemensamma kaféet på raster men att det i övrigt inte sker några planerade aktiviteter tillsammans med grundskolan i syfte att stimulera och utmana eleverna till social gemenskap utanför den egna gruppen. Vissa exempel framgår dock så som att elever från grund- och grundsärskolan tillsammans besökt teaterföreställningar.

Arbete för ett aktivt deltagande i samhällslivet

Det finns en plan för arbetet med att ge eleverna förutsättningar för ett aktivt deltagande i samhällslivet och lärarna arbetar aktivt för att koppla undervisningens innehåll till elevernas framtida vardag. Utöver att prata om nyttan av olika kunskaper i kommande yrkesliv eller vardagssituationer får eleverna konkreta erfarenheter av närsamhället genom studiebesök, genom att gå och handla eller genom att åka buss och vistas ute i samhället. Av intervjun med elevhälsans representanter framgår också att eleverna gör besök i det lokala kultur- och föreningslivet och att skolan förmedlar kontakt till olika verksamheter som är riktade till elevgruppen. Av intervjuer framgår också att yrkesutövare från olika professioner besöker skolan för att informera om sitt yrke och inför elevernas val till gymnasiesärskolan görs även besök vid olika gymnasiesärskolor.

Lärarna och övrig personal berättar att de tar upp frågor kring föreställningar om manligt och kvinnligt utifrån undervisningens innehåll och elevernas frågor. Exempelvis diskuteras att man kan tänka och tycka olika utifrån kultur, kön eller sexualitet. Mycket av dessa diskussioner uppkommer i vardagen från nyheter eller något eleverna sett i media. Rektorn berättar också att föreställningar om manligt och kvinnligt i förhållande till yrke och program i gymnasiesärskolan diskuteras vid elevernas val inför gymnasiesärskolan.

Av intervjuer och observationer framgår att undervisningen innehåller olika inslag som gynnar elevernas förmåga att hantera en digitaliserad vardag. Till exempel beskriver lärarna att de använder digital teknik i sin undervisning så som interaktiva tavlor och att eleverna använder lärplattor och datorer för att bland annat söka information. Enligt rektorn finns också en kommungemensam plan för vad elever ska få möjlighet att träna på och lära sig om digital teknik. Det handlar exempelvis om att eleverna ska lära sig att använda sökmotorer, vara källkritiska och få träna på att bearbeta bilder digitalt.

Av intervjuer med personal och rektorn framgår att skolans studie- och yrkesvägledare inte är involverad i arbetet med aktiviteter kopplade till att främja elevernas deltagande i samhällslivet. Rektorn berättar att studie- och yrkesvägledaren har tio procent av sin tjänst för att arbeta med grundsärskolan och enbart arbetar aktivt med frågor inför elevers val till gymnasiesärskolan. Av intervjuer framgår också att det har varit en hög personalomsättning på skolans studie- och yrkesvägledartjänst vilket ytterligare begränsat studie- och yrkesvägledarens arbete i grundsärskolan. Rektorn och huvudmannen beskriver dock att det pågår ett arbete centralt i kommunen för att skapa bättre tillgång till studie- och yrkesvägledare. Som en del av detta arbete vore det även ändamålsenligt, enligt Skolinspektionens mening, att se över möjligheterna för studie- och yrkesvägledaren att vara delaktig i planeringen av aktiviteter kopplade till samhällslivet i de delar som har beröring med elevernas framtida sysselsättning.

Bedömning och betyg

Författningsstöd

Likvärdig utbildning och rektors ansvar: 1 kap. 9 §, 2 kap. 9 och 10 §§ skollagen.

Elevers utveckling mot målen och arbete med extra anpassningar och särskilt stöd: 3 kap. 3, 5 och 7 §§ skollagen.

Grundsärskolans utformning och syfte: 11 kap. 2, 3, 5 och 11 skollagen.

Utvecklingssamtal och individuell studieplan: 11 kap. 15–16 a §§ skollagen.

Betygsättning: 11 kap. 17, 19–23 §§ skollagen.

Bedömningsstöd: 10 kap. 11 § skolförordningen.

Lgrs11, 1. Skolans värdegrund och uppdrag, En likvärdig utbildning, Skolans uppdrag, 2.2 Kunskaper 2.3 Elevernas ansvar och inflytande, 2.4 Skola och hem, 2.7 Bedömning och betyg och 2.8 Rektorns ansvar.

Skolinspektionen bedömer följande: Skolan bedriver i hög utsträckning ett kontinuerligt bedömningsarbete i syfte att stärka elevernas kunskapsutveckling och höja lärarnas bedömarkompetens.

Den sammanfattande motiveringen till Skolinspektionens bedömning är att lärarna fortlöpande följer upp och bedömer elevernas kunskapsutveckling. Det finns också ett medvetet arbete för att använda bedömningarna som underlag vid återkoppling till eleverna om deras kunskapsutveckling. Lärarnas bedömningar av elevernas kunskapsutveckling utgör också underlag för anpassningar i undervisningen och för bedömningar av utbildningens kvalitet. Lärarna ges också goda förutsättningar att samverka kring bedömningsfrågor och på så sätt utveckla sin bedömarkompetens.

Fortlöpande bedömning av elevernas kunskapsutveckling

Det finns tydliga strukturer och arbetssätt för att fortlöpande bedöma elevernas kunskapsutveckling. Av intervju med lärare, pedagoger och elevassistenter framgår att arbetet med att följa upp och bedöma elevernas kunskapsutveckling är väl förankrat i nationella bedömningsstöd och kunskapskraven i respektive kursplan. Lärarna tar fram bedömningsmatriser och lokala pedagogiska planeringar och informerar pedagoger och elevassistenter om syfte och mål med undervisningen. På så sätt är alla insatta i vilka kunskaper eleverna ska utveckla och kan vara delaktiga i att följa upp och samla in underlag för bedömning. Lärarna dokumenterar elevernas kunskapsutveckling i ett digitalt system där också planeringar och elevernas individuella utvecklingsplaner dokumenteras. Lärarna dokumenterar elevernas arbete och kunskapsutveckling på olika sätt men sammanställer sina bedömningar i skolans digitala system inför bedömningskonferenser och utvecklingssamtal.

Vidare framgår att den kontinuerliga bedömningen av elevernas kunskapsutveckling även används för att bedöma kvaliteten i undervisningen och för att göra anpassningar i undervisningen. Som exempel berättar rektorn att det vid uppföljning av kunskapsresultaten har konstaterats att pojkar i högstadiet

presterar sämre än flickor. I analysen konstateras att pojkarna tillgodogör sig kunskaper men kan inte, i samma utsträckning som flickorna, visa sina kunskaper skriftligt. Utifrån detta har undervisningen anpassats så att eleverna i högre utsträckning även får möjlighet att visa sina kunskaper muntligt. Av intervjuer med lärare samt pedagoger och elevassistenter framgår också att de genomgående i undervisningen anpassar uppgifter utifrån hur långt eleverna har kommit i sin kunskapsutveckling. Även om alla elever i en klass arbetar med samma uppgift så anpassas både innehållet och arbetsformen utifrån elevernas individuella förutsättningar.

Lärarna återkopplar bedömningarna till eleverna och till elevernas vårdnadshavare, fortlopande i det dagliga arbetet och i samband med utvecklingssamtalen. Intervjuerna ger en samstämmig bild av att lärare, pedagoger och elevassistenter på olika sätt arbetar för att synliggöra för eleverna hur de utvecklas. Arbetet anpassas till elevernas ålder och mognad och kan handla om att koppla elevens kunskap till kunskapskraven eller om att jämföra en prestation med något eleven gjort tidigare. Enligt lärarna blir återkopplingen på så sätt framåtsyftande och bidrar till att stärka elevens självförtroende och motivation.

Samverkan

Det finns tydliga strukturer för samverkan kring bedömningsfrågor vid enheten och lärarna tillsammans med övrig personal arbetar kontinuerligt med att utifrån nationella bedömningsstöd och värdeorden i kunskapskraven diskutera och stödja varandra i bedömningsarbetet. Arbetet med att tillsammans diskutera bedömningsfrågor och på så sätt utveckla personalens bedömningskompetens sker både i arbetslagen, vid gemensamma konferenser men också genom riktade fortbildningsinsatser. Behov av kompetensutveckling och planering av insatser diskuteras i utvecklingsgruppen. Arbetet sker delvis gemensamt för Djurgårdsskolans grundskola och Årby grundskola och vid tidpunkten för granskningens genomförande är fokus i arbetet på de ändrade kursplanerna. För lärare som i huvudsak undervisar i grundskolan finns ämnesnätverk i kommunen där de lärare som både undervisar i grundskolan och grundskolans ges tillfälle att diskutera och utveckla sin bedömarkompetens utifrån grundskolans kursplaner. Intervjuerna ger en samstämmig bild av att arbetet med bedömning har utvecklats under senare år tack vare den samverkan och de fortbildningsinsatser som genomförts.

Huvudmannens styrning och stöd

Författningsstöd

Huvudmannens ansvar att för en likvärdig utbildning som uppfyller syftet och tar hänsyn till barnets bästa: 1 kap. 4 och 9–10 §§, 2 kap. 8–8 a §§ skollagen.

Kompetens för rektor, lärare och elevhälsa: 2 kap. 11–13, 18, 25 och 29 §§ skollagen (undantag finns i 2 kap. 11 §§ Förordning [2011:326] om behörighet och legitimation för lärare och förskollärare).

Ansvar för kompetensutveckling, flexibilitet, lokaler och utrustning: 2 kap. 34–36 §§, 11 kap. 2 och 5 §§ skollagen.

Systematiskt kvalitetsarbete huvudmannanivå: 4 kap. 3 och 8 §§ skollagen.

Lgrs11, 1 Skolans värdegrund och uppdrag, Skolans uppdrag, Varje skolas utveckling, 2.2 Kunskaper, 2.5 Övergång och samverkan, 2.6 Skolan och omvärlden och 2.8 Rektorns ansvar.

Skolinspektionen bedömer följande: Huvudmannen stödjer i hög utsträckning skolenhetens arbete med att ge eleverna en god och likvärdig utbildning.

Den sammanfattande motiveringen till Skolinspektionens bedömning är att huvudmannen följer upp utbildningens förutsättningar och genomförande på ett systematiskt och utförligt sätt. Vidare ger huvudmannen rektorn ett anpassat stöd för att möjliggöra utveckling av utbildningen utifrån skolenhetens behov.

Uppföljning och analys av verksamheten

Huvudmannen har en organisation och ett system för att samla in och analysera resultat från verksamheten som är systematiskt och långsiktigt. Av intervju med representanter för huvudmannen och inskickat material framgår att verksamheten följs upp utifrån ett årshjul med verksamhetsberättelser och delårsrapporter. I delårsrapporterna följs exempelvis kunskapsresultat och resultat gällande trygghet upp. Det framgår tydligt av årshjulet när olika uppföljningar ska ske och rapporteras till huvudmannen och i arbetet involveras såväl personal som elever och vårdnadshavare. Huvudmannen får också kunskap om verksamheten genom den fortlöpande kontakt som områdeschefen har med rektorn samt genom verksamhetsbesök från både förvaltningen och nämnden. Vidare framgår av granskningen att det finns tydliga rutiner för arbetet med kränkingsanmälningar och för huvudmannens klagomålshantering. Det är gemensamma rutiner kring detta för grund- och grundsärskolan och arbetet följs upp av huvudmannen.

Utifrån det insamlade materialet gör områdeschefen en analys av verksamhetens kvalitet. Av intervju med representanter för huvudmannen framgår att analysarbetet syftar till att identifiera eventuella trender, skillnader i resultat och att bedöma huruvida de slutsatser rektorn dragit är relevanta. Utifrån huvudmannens analys hålls sedan delårsdialoger med rektorn. Huvudmannens representanter berättar vid intervjun att de sällan kommer fram till några andra slutsatser än de slutsatser rektorn dragit. Huvudmannens analys kan dock leda till vidare dialog med rektorn gällande orsaken till olika resultat samt vilka insatser som behövs. Av inskickat material och intervjuer framgår att huvudmannens analys, utöver resultat gällande kunskaper och trygghet, även innefattar tillgång till digital teknik, lokalmässiga förutsättningar, ekonomi, personal och fortbildningsbehov.

Huvudmannen arbetar också långsiktigt för att skapa goda förutsättningar för verksamheten och öka kvaliteten i utbildningen. Det finns en organisation kring kompetensutveckling och samverkan mellan de två enheter som rektorn ansvarar

för. Utvecklingsinsatserna planeras av utvecklingsgruppen och genomförs sedan gemensamt för de två skolenheterna. Det finns också en förstelärare vid varje enhet. Rektorn berättar att huvudmannen utifrån det som framkommit i det systematiska kvalitetsarbetet vidtagit utvecklingsåtgärder. Som exempel beskriver rektorn att satsningar gjorts på IT och på kommunikation i undervisningen. Av intervju med representanter för huvudmannen framgår också att det pågår ett arbete kring lokalfrågan för grundsärskolan. Då antalet elever ökar i kommunens grundsärskola står verksamheten inför utmaningar vilket huvudmannen arbetar för att hitta långsiktiga lösningar på.

Behovsanpassat stöd till rektorn

Huvudmannen ger rektorn ett anpassat stöd för att möjliggöra utveckling av utbildningen utifrån skolenhetens behov. Av intervjuer och inskickat material framgår att det finns rutiner för dialog mellan huvudmannen och rektorn. De möten som rektorn har med områdeschefen varannan vecka genomförs tillsammans med rektorer för grundskolan men rektorn har även träffat områdeschefen enskilt och tillsammans med rektorer för övriga grundsärskoleenheter. Huvudmannens representanter berättar vid intervjun att funktionen som områdeschefen syftar till att fånga de verksamhetsnära frågorna och stödja rektorn även mellan delårsrapporteringarna. Rektorn beskriver att hen relativt självständigt leder och beslutar om insatser i verksamheten och av granskningen framgår att huvudmannen utifrån rektorns erfarenhet och genom en systematisk uppföljning och dialog ger rektorn ett anpassat stöd för att kunna leda och utveckla verksamheten. Även om rektorn inte så ofta vänt sig till huvudmannen för stöd så skapar huvudmannens organisation ändå förutsättningar för detta. Likaså finns möjligheten för rektorn att delta vid konferenser och fortbildningar även om rektorn inte gjort detta i någon större omfattning. Då rektorn går i pension efter innevarande läsår har huvudmannen beslutat att förstärka ledningsnivån inför höstterminen med en biträdande rektor för att på så sätt ge den nya rektorn så goda förutsättningar som möjligt.

Granskningen visar att huvudmannen genom sin organisation av grundsärskolan skapat goda förutsättningar för samverkan mellan de två grundsärskoleenheterna som rektorn ansvarar för. Som beskrivits ovan finns en utvecklad organisation kring fortbildning. Intervjuer ger en samstämmig bild av att närheten mellan grund- och grundsärskolan ger förutsättningar för samverkan också mellan skolformerna men att den möjligheten inte nyttjas i någon större omfattning. Huvudmannen har också identifierat detta som ett utvecklingsområde och ser behov av att i högre omfattning främja sådana kontakter. Som framgår av område 1 *Rektors ledarskap*, finns en organisation för att uppmärksamma och ge elever möjlighet att läsa en kombination av ämnen och ämnesområden enligt grundsärskolans kursplaner och ämnen enligt grundskolans kursplaner. Skolinspektionen vill dock framhålla att detta även skulle gynnas av en ökad samverkan mellan personalen vid enheterna.

Granskningen visar att det finns en plan och ett arbete för att ge eleverna förutsättningar för ett aktivt deltagande i samhällslivet. Huvudmannens representanter berättar dock vid intervjun att ansvaret för detta arbete främst åligger rektorn och att huvudmannen stödjer arbetet genom att lyssna på förslag

och signaler från verksamheten och bidrar på de sätt det går. Som framgår av område 3, Social gemenskap, aktivt deltagande och trygghet, behöver huvudmannen enligt Skolinspektionens mening tydligare ta ansvar för och stödja skolenheten i arbetet med att gynna elevernas möjlighet till deltagande i samhällslivet. Det kan till exempel ske genom att huvudmannen ser över möjligheterna för studie- och yrkesvägledaren att vara mer delaktig i arbetet. Det sker viss samverkan och arbete inför överlämningar till gymnasiesärskolan. Exempelvis genomförs besök vid olika gymnasiesärskolor och studie- och yrkesvägledaren ger information inför valet till gymnasiesärskolan men även här skulle huvudmannen kunna se över sina möjligheter att ytterligare utveckla och stödja arbetet.

På Skolinspektionens vägnar

X Eleonor Duvander

Eleonor Duvander
Beslutsfattare
Signerat av: Eleonor Duvander

X Daniel Nilsson

Daniel Nilsson
Föredragande
Signerat av: Daniel Nilsson

I ärendets slutliga handläggning har även utredaren Anders Berggren medverkat.

Bilaga 1: Underlag för bedömning i regelbunden kvalitetsgranskning

Skolinspektionen besökte skolenheten den 25–27 april 2022. Besöket genomfördes av utredarna Daniel Nilsson och Anders Berggren.

Vid granskningsbesöket inhämtades information om såväl styrkor som utvecklingsområden inom verksamheten. Värderingarna i detta beslut grundar sig på:

- Åtta lektionsobservationer
- Två gruppintervjuer med elever
- Två gruppintervjuer med lärare
- En gruppintervju med elevassistenter
- En gruppintervju med representanter för skolenhetens elevhälsa
- En intervju, uppdelad på 2 tillfällen, med rektorn
- En gruppintervju med representanter för huvudmannen
- Svar på skriftliga frågor från rektorn och huvudmannen
- Dokumentstudier: Dels de dokument som begärts in från huvudmannen och rektorn i samband med granskningen, dels den officiella statistik som finns att tillgå om den aktuella skolenheten och huvudmannen.

Innan beslut har fattats har huvudmannen fått ta del av Skolinspektionens protokoll från besöket för faktakontroll.

Som underlag för bedömningarna har Skolinspektionens utredare använt sig av bedömningsgrunder, vilka är utformade i enlighet med forskning och beprövad erfarenhet. Bedömningsgrunderna beskriver de bedömningsområden som utredarna ska värdera vid besök på skolenheter. Respektive bedömningsområde är sedan nedbrutet till ett antal kvalitetskriterier.

Bedömningsgrunderna finns på Skolinspektionens hemsida: [Inspektionsformer \(skolinspektionen.se\)](https://www.skolinspektionen.se/inspektionsformer) under rubriken ”Så bedöms skolor, regelbunden kvalitetsgranskning”.